

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

Knjige Slovenske Ljubljane

NO. 175

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, JULY 29, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

KONCEM TEDNA

ROOSEVELTA je precej utruila upornost kongresa zadnje čase. Njegov telesni zdravnik mu je svetoval, naj gre za en teden na oddih. Ko so o tem zvedeli senatorji, so šli s povojeno silo v boj, da bodo s tem še bolj utrudili predsednika.

NEJVORSKI državni pravnik, republikanec Dewey, se je resno pričel pripravljati na predsedniško kampanjo. Njaj je že nekaj "možganskih trustov," ki bodo pisali zanj kampanjske govor.

PODPREDSEDNIK Zedinjenih

držav, Garner, ne daje prav nobenega poguma svojim prijateljem, da bi začeli s kampanjo za predsedniško nominacijo. Garnerju je zdaj samo na tem, da prepreči ponovno kandidaturo Rooseveltu, ali kaktega drugega kandidata, ki bi ga Roosevelt osebno izbral.

PRICAKUJE se, da se bosta ločili politični poti Jim Farley in Roosevelta. V tem slučaju se bosta združila podpredsednik Garner in Farley in skupno udarila po Rooseveltovih pristaših in kandidatih.

NEMSKI naziji so zopet začeli s propagando v Ukrajini. Nedavno se je vršila skrivena seja ukrajinskih voditeljev in nazijev na Dunaju. Nemci obljubljajo Ukrajincem neodvisnost, če bodo držali z njimi proti Rusiji.

HITLER je hotel raztrositi v Zedinjenih državah vest, da Nemčija prodaja orožje sovjetski Rusiji. To naj bi vzbudilo mnenje, da sta Rusija in Nemčija v prijateljskih odnosa. V Ameriki pa nihče nasedel prazni slami, ker je znano, da Nemčija ni v stanu prodajati orožja.

GRCIJA pridno utrujuje mejo proti Albaniji, odkoder pričakuje vsak čas vpada italijanskih čet. Da bo nekaj prislo, je znamenje to, ker je ameriški konzulat v Atenah najel neko hišo pri morju, kamor so vzpostavili telefon in veliko zalogo živeža. To bi se potrebovalo v slučaju, da bi bilo treba odpeljati iz Aten ameriške državljane.

PREKOCEANSKE linije se boje, da bo začela Nemčija zniževati cene vožnji. To bo storila radi tega, ker se povsod pozivlje na bojkot nemškega blaga in nemške trgovine sploh.

VOJVODA WINDSOR in njegova žena prideta jeseni skoro gotovo v Anglijo, ker so začeli prenavljati poletno bivališče vojvode, Fort Belvedere.

Demonstracije pred Fisherom

Včeraj popoldne se je zbral pri tovarni Fisher Body na Coit Rd. in 140. cesta, kakih 8,000 oseb, stavkarji iz te tovarne in simpatičarji od raznih podružnic CIO po mestu. Nameravali so demonstrirati proti delavcem, ki so ostali na delu. Toda ti so odšli iz tovarne, predno so se zbrali demonstrante. Z bližnjo streho so delavski voditelji potom zvočnika pozivali demonstrante, da se zberu v pondeljek pred spomenikom "Miri," torej naj bo vsak pravočasno na mestu, sicer ga ne bodo pustili.

Izgubljena stava

Poznani Eddie Kovačič, kandidat za councilmana v 23. vardi je srečni atek za hčerke. V našem listu je bilo poročano, da je dobil sina. In to poročilo je spravilo Mr. Kovačiča v velike neprilike. Od vseh strani so prihajali njegovi prijatelji in mu ponujali dobljeno stava. Eddie je namreč stavil, da bo dobil sina in ni mu bilo mogoče dopovedati, da je stava izgubil, čeprav je hčerke prav tako vesel, če ne še bolj. Torej kdor je z Editom kaj stavlja zdaj, kaj mu je storiti.

Ribanje v kongresu, če sme Roosevelt posoditi 2 milijardi

Washington, D. C. — Ena najvažnejših debat se vrši te dni v kongresu. Gre namreč za odobritev ali poraz vladnega predloga, da kongres dovoli \$2,490,000,000, kar bi se rabilo kot posojilo v razne svrhe, kot za gradnjo cest, mostov, železnic in druge potrebne stvari, s čemer bi se v dejeli ustvarilo več del.

Senat je že odrezal od skupne voste, ki jo je predlagal Roosevelt za posojilni sklad, \$500,000,000 za gradnjo cest. V četrtek je bil ta predlog poražen, s tem da bo zopet sprejet. Enako je bil sprejet predlog, da se odreže od skupne voste \$350,000,000 za posojilo železnicam, kar bi slednje rabilo za opremo. Ker se je predsednik senata, Barkley, bal, da bodo senatorji uničili in izmaličili ves posojilni predlog, je prekinil zasedanje do sobote dopoldne, ko se bo nadaljevala debata o tem.

Rooseveltovi pristaši se trudijo, da bi pridobili na svojo stran večino glasov v senatu za ta predlog. Toda do zadnjega trenutka se ne bo vedelo, če bo predlog poražen ali sprejet, tako bo majočna večina na to ali na ono stran.

Obisk iz Penna.

Včeraj sta nas obiskala v uradu Mr. in Mrs. John Kromar iz Eldred, Pa., naša zvesta naročnika. Prišla sta na obisk k sorodnikom, Mr. in Mrs. Frank Jeršan, 853 E. 95th St. Mr. Kromar je doma iz Črnomlja, Mrs. Kromar pa iz Dolnjega Jezera pri Cerknici. V pondeljek odpotujeta zopet domov. Mnogo veselih uric jima želimo v naši metropoli.

Važna seja

Odbor društva Danica št. 34 SDZ sklicuje važno izredno sejo za 31. julija ob sedmih zvečer v navadnih prostorih v SDD na Prince Ave. Razmotrivo se bo radi piknika.

Pozdravi iz Illinois-a

Vsem Clevelandčanom pošiljata pozdrave Louise Čebular in F. Želko. Prav dobro se imata pri številnih prijateljih.

SLAVNOST BO RAZGLAŠENA PO RADIU

Za nedeljsko slavnost v kulturnih vrtovih se vas opozarja, da bodite točno na mestu. Ves spored slavnosti, govori, petje, godba in drugo se bo oddajalo po radiu, zatorej je vse natančno odmerjeno in vsaka minuta določena za to in ono stvar. Že pred eno popoldne se prično obredi pred spomenikom "Miri," torej naj bo vsak pravočasno na mestu, sicer ga ne bodo pustili.

Važno za odslovljene delavce!

Vsi oni WPA delavci, ki so bili odslovljeni za dobo 30 dni, se morajo ponovno registrirati za delo. Councilman 23. varde, John M. Novak, je ponudil posredovanje.

Sinoč je senat glasoval proti postavi, ki ukazuje odslovitvijo od WPA del onih, ki so bili na delu neprestano 18 mesecov. Sprejet je predlog, ki se glasi, da imajo osebe, ki ne morejo dobiti dela, pa čakajo več kot tri meseca na delo pri WPA prednost pred onimi, ki delajo nepretgroma 18 mesecov pri WPA. Predlog mora biti še v poslansko zbornico, predno bo postava. Stavljen je bil tudi predlog, da se odpravi 130 urno delo pri WPA, toda je bil poražen.

Kot smo že poročali, so začeli odslavljati od dela WPA delavce, kateri so bili zaposleni neprestano 18 mesecov. To bo hud udarec za ljudi, posebno za one, ki imajo velike družine. Saj si pri skromnem zaslužku niso mogli prihraniti nič. Postava pravi, da morajo vzeći 30 dni počitnic in potem pridejo zopet na vrsto za zaposlitev. Vprašanje pa je, kdaj bodo vzeeti nazaj in mu razložite svoj položaj. Hyaležni smo Mr. Novaku za njegovo veliko požrtvovalnost in dobro voljo, da je tako nesebično pripravil pomagati potrebnim ljudem.

Oljne družbe, hoteč ustvarili podvigo cen gasolinu, se bodo najbrže izmazale

Chicago, Ill. — Leta 1937 se potem oprostil še enajst, odsodil 17 in ukazal novo obravnavo za 18. Obsojeni so bili kaznovani z \$5,000 globe vsak.

Prizadeti so se pritožili in zdaj je zvezno prizivno okrajno sodišče razsodilo, da se mora vršiti nova obravnavava, ker so se pripravili za to. Obravnavava se bo vršila enkrat jeseni. Vse te oljne družbe poslujejo v osrednjem zapadu in umetno zvišanje cen gasolina je bilo ustvarjeno leta 1935 in 1936.

S počitnic

Vsem svojim prijateljem in znancem po Clevelandu pozdravijo z vodstvom svetega sv. Vida iz Zakove farme bližnje Painesville sledična naša vrla dekleta: Vida Gregorac, Elsie in Mary Hrovat, Frances Pernach in Sophie Vertovsnik.

Pozor, Newburgh

Kdor hoče obiskat razstavo perutnine v mestu, lahko dobi vstopnico pri Anton Meljaču. Vstopnica stane \$1.00 in je včasna za ves čas razstave. Drugačne morate plačati pa 50¢ za vsak obisk.

Prva obletnica

V pondeljek ob šestih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pok. John Muhičem. Srodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

SLAVNOST BO RAZGLAŠENA PO RADIU

Za nedeljsko slavnost v kulturnih vrtovih se vas opozarja, da bodite točno na mestu. Ves spored slavnosti, govori, petje, godba in drugo se bo oddajalo po radiu, zatorej je vse natančno odmerjeno in vsaka minuta določena za to in ono stvar. Že pred eno popoldne se prično obredi pred spomenikom "Miri," torej naj bo vsak pravočasno na mestu, sicer ga ne bodo pustili.

Slab varuh

Indianapolis, Ind. — V mesto je prišel iz okolice Edward McPherson, star 25 let. Hotel si je ogledati mesto, zlasti njega dobre strani. Iz mesta je odšel poln mržnje v svojem srcu in ga ne bo kmalu nazaj. Na nekem vogalu se mu je predstavil neki moški, sira prijazen človek, in se ponudil, da mu razkaže mesto. Ko sta dolgo hodila okrog, je postal McPherson truden. Šla sta v park, kjer mu je prijazni tujec rekjal, naj zaspisti, on bo že nad njim čuvati, da ga kdo ne okrade. Ko se je McPherson zbudil, ni bilo "dobrega" tovariša nikjer, pa tudi njegove denarnice ne.

Anglija, Francija in Rusija podpišejo

London, Anglija. — Tukaj se je zarnesla vest, da je že tako daleč prišlo v razgovoru med Anglijo, Francijo in Rusijo glede medsebojne pogodbe, da je samo vprašanje par ur in svet bo zvedel, da so se tri velesile sporazumele za vojaško trozvezzo. Angleški in francoski diplomati so predložili sovjetskemu premierju Molotoffu besedilo, s katerim bo stopil Chamberlain v pondeljek pred parlament in naznani ustvaritev trozvezze. Ce je pride vmes kaka nepričakovana zapreka, bo v kratkem podpisal pogodbo trozvezze.

Čehom so zabranjeni potni listi v U. S.

Baltimore, Md. — Zastopnik za tvornic čevljev — Bat'a v tem mestu, pravi, da nemška vlad je izda potnih listov Čehom, ki delajo v tovrstni tovarni na Češkem. Ameriški Bat'a bi radabil nekaj izurjenih delavcev iz Češkega, da bi učili ameriške delavce v novi tvornici v Belcam. Prepoved velja za vse delavce, ki so sposobni za vojaško službo. Dovoljilo pa odhod v Ameriko starim delavcem. Podjetje Bat'a ima tvornice po vsem svetu in je originalno češko podjetje.

Sam Martin umrl

Rochester, Minn. — Včeraj je umrl dr. William J. Mayo, star 78 let, ki je vodil s svojim bratom svetovno znano kliniku v tem mestu. Njegov brat Charles je umrl še 26. maja. Od tega časa je šlo tudi z William naglo niz dol. V aprilu je bil operiran in se mu je bilo zdravje že izboljšalo, toda po bratovi smerti je pa začel pešati. Brata Mayo sta slovela po vsem svetu kot najpoljski kirurgi. Na tej kliniki se je zdravilo že tudi mnogo naših rojakov.

Boj med mestno administracijo in policijo za oproščenje policije in ognjegascev iz politike v neodvisnost

Cleveland, O. — Kot znano, se v Clevelandu pobira podpise, da se mestni policijski in ognjegasni oddelki loči od mestne vlade in da postaneta samostojna. Da se to doseže, morajo o tem glasovati volivci. Predno pa more priti predlog na volišče, je potrebnih 27,000 podpisov.

Zupan Burton in varnostni direktor Ness sta te dni dvignila silen prah in odsodila to gibanje kot nepraktično in v škodo mestnemu prebivalstvu. Obema odgovarja bivši policijski inšpektor Andrew J. Hagan, ki je začel to akcijo. Hagan pravi, da bi bil ta dodatek k mestnemu čarterju največji korak v interesu dobre in čiste vlade, ki je bil še kdaj ponuden Clevelandu. "Seve," je rekel Hagan, "ta

Zedinjene države nameravajo zvišati colnino blagu, ki se ga importira iz Japonske

Washington, D. C. — Vladni Japonske.

Nova trgovinska pogodba med Japonsko in Zed. državami bo obravnavana pri prihodnjem zasedanju kongresa v januarju. Medtem bo pa vladu skrbno pazila na obnašanje Japonske, da bo videla, če je grožnja, da se trgovinsko pogodbo prekine, imela kak uspeh. Če bodo Zed. države vede, da Japonska kar naprej tepta ameriške interese na Kitajskem, potem se bo vsak izvoz iz Amerike prepovedal.

Akcija Zed. držav je vzbudila silno veselje med tujezemskimi trgovskimi krogovi v Šangaju in Tientsinu na Kitajskem. To je prvi važen korak, ki ga storila kaka nevtralna država, odkar je vpadla Japonska v Kitaj.

Slavni kirurg umrl

Rochester, Minn. — Včeraj je umrl dr. William J. Mayo, star 78 let, ki je vodil s svojim bratom svetovno znano kliniku v tem mestu. Njegov brat Charles je umrl še 26. maja. Od tega časa je šlo tudi z William naglo niz dol. V aprilu je bil operiran in se mu je bilo zdravje že izboljšalo, toda po bratovi smerti je pa začel pešati. Brata Mayo sta slovela po vsem svetu kot najpoljski kirurgi. Na tej kliniki se je zdravilo že tudi mnogo naših rojakov.

Bilo srečno!

V cerkvi Marije Vnebovzetje na Holmes Ave. sta se danes poročila Mr. Anton Krall, 691 E. 157th St. in Miss Angie Marolt iz East 140th St. Mlademu paru želimo obilo sreč v novem stanu!

Apno ni za oči

Osem let stari Raymond Lapinski, 8317 Sowinski Ave. bo najbrže izgubil vid obeh očes, ker mu je tovariš pri igri vrgel v obraz pest živega apna.

Preklicana parada

Vsled močnega dežja, se včeraj ni vršila parada perutinarne skape kongresa. Zbralo se je sila ljudi, ki jih je pozneje pregnal dež na vse strani. Nazadnje je bil pa dež bolj potreben kot parada. Perutinarsko razstavo si je ogledalo prvi dan nad 25,000 oseb, ki zelo hvaljivo razstavijo. Poljedelski tajnik Zed. držav, Henry Wallace, je uradno pozdravil perutinarski kongres in si pozneje tudi ogledal kulturne vrtovne, o katerih se je tako laškavo izrazil.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
5117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razmazlilih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.

Z Evropo, celo leto \$7.00.
Posamezna številka, 8c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 8c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1875.

83

No. 175, Sat., July 29, 1939

Delo za deset milijonov

Kako optimističnega naziranja so nekateri republikanci je razvidno iz govora, ki ga je nedavno imel kongresman Albert Engel iz države Michigan. Mr. Engel je republikanec in govori za kapitalistične interese, ker je gotov, da republikanci lastujejo do malega vse industrije. Govorijo kaj bi moralca sedanja administracija narediti za delavce, toda ko lastujejo tovarne, ne znajo slednjih odpreti, da bi delavcem dali zaslužek in delo.

Je dejal kongresman Engel: "Za vsakih 80 delavcev, ki so zaposleni v industrijskih, bi lahko zaposlili 820 mož na farmah. Ako nam je mogoče dobiti 1,800,000 delavcev v privatna industrijska podjetja, tedaj bi bilo tudi mogoče, da bi dobilo delo kakih 10,000,000 brezposelnih, od katerih bi bilo najmanj 2,000,000 zaposlenih na farmah, 6,200,000 pa bi jih dobilo delo v raznih podjetjih."

"Vladna statistika," je nadaljeval Mr. Engel, "nam dokazuje, da je v novembri mesecu leta 1937 iskalo najmanj 54,000,000 ljudi v Zedinjenih državah zaposlitev." To ni resnica in enaka vladna statistika sploh ne obstoji. "In vsako leto," je nadaljeval Engel, "je kakih 400,000 delavcev več brez dela. Da vsako leto skuša dobiti 400,000 več ljudi delo je vzrok, ker mladina odrašča, toda je industrija in poklicni stanovi ne morejo dovolj hitro zaposliti v svojih uradih in delavnicih."

Vse to se prav lepo sliši in bera, toda nam se zdi, da je republikancem vseeno, če pridobijo brezposelnim delavcem delo ali ne. Hoover jih je nagnal s topovi in bombami in šele Roosevelt jim je preskrbel vladna dela, dasi je bilo nemogoče preskrbeti delo za vse. Ako bi bilo republikancem v resnici kaj na tem, da dobijo za brezposelne delo, tedaj bi odprli svoje tovarne in povabili delavce k delu in zaslužku. Toda od leta 1929 opazujemo, da je to nemogoče, ker republikanci ne želijo kaj enakega.

Engel je nadaljeval: "Prvih šest let novega deala ni prinesel nobene prosperitete, pač pa silno visoke davke ameriškemu narodu. Drugič, danes je v Zedinjenih državah še vedno kakih 11 milijonov nezaposlenih, dočim je približno tri in dvajset milijonov oseb odvisnih od vladne podpore. Štirinajst milijard dolarjev je zvezna vlada tekom zadnjih šestih let žrtvovala za javna dela. Toda položaj je danes ravno tam, kjer je bil pred šestimi leti."

Prav radi verjamemo tem zatrdilom, ker so resnična, toda ponovno in ponovno je treba poudarjati, da republikanci lastujejo večino industriji v Zedinjenih državah in nikakor niso pripravljeni sodelovati z vladom, pač pa slednji neprestano nagajajo in ne odpirajo vrat, pač pa pravijo, da bi moralna vlada svoje narediti, dočim vlado neprestano napadajo.

V tolko pa ima kongresman Engel prav, ko trdi, da vsa vladna prizadevanja niso prinesla nobenega izboljšanja razmer v industrijskih krogih. Sicer se od časa do časa razmere nekoliko izboljšajo, toda v nekaj mesecih je zopet vse v — depresiji. Nekaj je kriva pri tem vladna negotovost, ker se ne ve, kaj bo administracija naredila od dneva do dneva. Nekaj so odgovorni silno visoki davki, a precej so odgovorni industrijski krogi, ki nikakor nočajo sodelovati z vladom, da bi storili vsaj pol tolko kot stori vlada za brezposelne.

Vlada je začela trošiti denar z WPA projekti, ker privatne industrije niso sprejemale več delavcev v svoje tovarne. Vlada je bila prisiljena k temu, kajti privatne industrije se niso zmenile za delavce, dočim je vlada izjavila, da tako bogata dežela kot je Amerika, nikakor ne more dovoliti, da bi ljudje umrili od lakote. In kadar se bodo industrijski tozadevno zavedali, da ljudje ne smejo umirati od lakote, se bodo tudi vladni stroški znižali, davki bodo padli in boljša prosperiteta se bo vrnila v deželo. Naj oni, ki kritizirajo javni položaj, tudi sami deloma pokažejo v koliko so pravljenci pomagati, da se izboljša položaj delavca in se vrne boljše blagostanje v deželo.

Kaj pravite?

Nekateri so mislili, da bo profesor Brežnik, ki se je nahajal te dni med nami, predaval o jugoslovanskem režimu. Zakaj neki! Jugoslovanska diplomacija ima polne roke v Evropi, ne pa da bi pošiljala svoje odpolisce na St. Clair radi međunarodnih odnosa. Sicer bi ne bil pa nihče dobil ošpic, tudi če bi kaj slišal o jugoslovanskem režimu, o katerem govori danes ves svet in kaže na spremno jugoslovansko diplomacijo, ki se je znala dozdaj tako spremno izmaznuti, da jo reže lepo po sredi.

* * *

Včasih beremo o svojvrstnih oporokah. Well, tukaj imate dva posebna slučaja testamenta, ki se jima težko dobi para.... Nek posebno ljubezljiv soprog je zapustil svoji ženi v oporoki kos vrvi, na katero naj se obesi. Pa to še ni bilo vse. Da pokaže svojo posebno in iskreno ljubezen do svoje ženice, je naročil izvrševalcu oporoke, naj kupi ženi strupa, če bi se slučajno vrv pretrgala. — Nek drug mož je pa volil svoji ženi svoje pražniške hlače čes, naj jih baba nosi po njegovi smrti, ko jih je hotela vedno nositi za časa njegovega življenja.

BESEDA IZ NARODA**Skupno sv. obhajilo društva Najs. Imena**

Minulo nedeljo so gg. duhovniki v cerkvi sv. Lovrenca označili, da bo v nedeljo 30. julija skupno sv. obhajilo za vse člane obeh oddelkov. Torej če so oznanili, da bo za vse, je dolžnost vseh, da se udeležimo vse in ne samo nekateri.

Nekateri si mislijo, bom še raje zjutraj, tudi to je prav, samo da se udeležiš, a pravil se pa ne držiš. Saj smo vendar pri pristopu obljubili, da bomo skupno pristopali k sv. obhajilu. Od dveh sto članov obeh oddelkov, bi jih moralo biti vsaj 150 navzočih. Kako bi bilo to lepo za vso faro. Č. g. Slapšak so v prav lepih besedah govorili minulo nedeljo, zakaj je oznanjeno skupno sv. obhajilo za v nedeljo 30. julija. Povedali so nam, da zato, ker je v starci domovini, v Ljubljani kongres Kristusa Kralja in zakaj se kongresi vsako leto v drugi deželi? Zato, da se kraljevo božje širi po vsem svetu!

Nasproti kraljevu Božjemu in sv. Imena delujejo po vsem svetu za odpad od sv. vere. Mimoramo pa delati, da ohranimo najdražje, našo sv. vero. Zato bo v nedeljo ob pol osmih zjutraj skupno sv. obhajilo za vse člane dr. sv. Imena in vas prouči. Frank Kovačič.

venci svoj del. Kot verni sinovi slovenskih pradedov, storimo vsaj to malo, da vsaj v mislih pohitimo v belo Ljubljano, združimo naše molitve, pošljimo jih pred prestol večnega Sodnika, proseč ga, naj čuva naš mali narod pred verskimi in narodnimi sovražniki.

Članstvo Najsvetejšega Imena dr. sv. Kristine, prošeni ste vsi, da se skupno udeležite sv. obhajila v nedeljo pri sv. maši ob sedmih zjutraj. Kot nara je bilo sporočeno, bomo imeli v nedeljo priliko slišati, pri sedmih enajsti maši, pri sv. Kristin, govorike iz domovine. Pridite v obilnem številu, zlasti k prvi maši, gotovo bo častiti g. govornikov oponem Kongresa Kristusa Kralja. France s Hriba.

—
ZALOSTNO SLOVO OD MATERE
Ne hodi od doma, ne hodi, predraga ti hčerkica moja, pri materi svoji ostani, privoči mi vendar pokoja.

Ne hodi mi v mesto nevarno, trepecem in tresem se zate; ne hodi na moreje viharino, poslušaj besede ti zlate.

Tako govorila je mati, ko je hčerkica po svetu želela; saj res se je bilo neje bat, ker dražjega nič ni imela.

Skrbela je zanjo vsa leta, da bila bi hčerkica krščanska; in zdaj, ko je prišla do cveta, postane naj v svetu poganka.

In hčerkica je mater prosila: pustite po svetu me mati, ah, kak težko se budem ločila, ali doma pa ne morem ostati.

Na tujem ne bom pozabilna, za vas draga mati skrbeti in kakor ste vi me učila, jaz hočem krščansko živeti.

O mati ne bojte se zame, tam mater bom drugo dobila, ki v varstvu me svoje prevzame, ko v družbo bom njen stopila.

In hčerkico blagoslovila, ženica ter govorila: če tako boš ti mater ljubila jaz potolažena bom.

Nato sta si roki podali, ter gledali žalostno v oči; kjer vsako srce se zrcali, kjer duše so jasni obrisi.

Ko usta so nemo molčale, solze so privrele silnje; Oči jima duška so dale, ko bilo srce je močnejše.

Ne jokaj se mati preluba, če hčerkica ti tvoja odhaja; ne bo je doseglja poguba, če v družbi Marijini vztraja.

O blagor, o blagor dekletu, ki materi je obljubila, da tudi v pokvarjenem svetu, Marije ne bo zapustila.

Obljuba, pa materi dana, ne sme se nikdar prelomiti; ker težko le taka bi rana, se dela kedaj zacetili.

In deklica šla je od doma, z Marijo je pot nastopila; in v svetu nevarnem brez dvoma, obljube ne bo prelomila.

Marija bo zanjo skrbela in vedno ob strani ji stala, da z materjo v raj bo dospela pjoča Bogu in materi hvalo.

Tončka Jevnik.

IZ DOMOVINE

Razdelitev podpor zadružnim zvezam. Kakor znano, je vladna na osnovi posebnega poblastila določila 30 milijonov dinarjev za podpore zadružnim zvezam. Zagrebške "Novosti" poročajo zdaj, da je bila ta podpora razdeljena, in sicer

dobре Zadružna zveza in Gospodarska zveza v Ljubljani 12 milijonov. Zadružna zveza in Zadružna matica v Splitu 9 srbskih zadrug v Beogradu pa 9 milijonov dinarjev.

Res luštno je b'lo . . .

No, bilo je nekaj novega, nekaj zgodovinskega in nekaj prijetnega, ko smo se peljali s posebnim "special" vlakom v Lemont-Joliet zadnjo soboto 22. julija in zopet nazaj v nedeljo 23.

Prav vesela družba je bila. Imeli smo dva cilja, kakor se glasi napis Lemont — Joliet. Lemont je vlekel k sebi eno, Joliet pa druge. Vseh skupaj nas je bilo krog 120 in nekaj mladih potnikov z družinami. Malo kdaj se primeri, da ima kaka skupina svoj poseben vlak. To pot smo se s tem zelo postavili, ker smo ga tudi v resnici imeli. Med potniki so bile ženske v precej večjem številu kot moški. Vendpar pa smo jih moški imeli v tem, da smo imeli svojo uniformirano godbo, a ženske pa so imeli svoje bobnarice, ki se tudi niso uklonile. Barberon se je tudi častno odzval, vse skupaj smo tvorili sijajno skupino.

Kar se pa težko dogodi na takem potovanju, posebno še, če je veliko nežnega spola, je namreč to, da se rade pritožujejo, da nai kaj prav, a na našem potovanju pa ni bilo najmanjše pritožbe. Ravno tako je bilo kot bi se naložili na lojetne vozove in se peljali na Bresje. Imeli smo tudi velike "vagone," nikoli drugi razven konduktura ni motil naše družbe, kajti ta vlak je bil samo za nas, zato smo bili tudi takon ponosni.

Med veselimi mladimi potniki, ki so bili zastopani v lepem številu, so bile z nami tudi številne družine mož in žena in med nami je bila tudi 83 letna mati, s svojo hčerkico, zares častna družba! Mnoge matere so se preskrbeli za pot tudi s hrano. Ničesar mi ni manjkalo. "Hočeš potice ali pomaranče" in druga se zopet oglaši: "Hočeš steklenico?", na potu vse prav pride. Veselje je vladalo vse povsod in nikdo ne hotel zaspiti. Naš vlak se je popolnoma izognil Chicaga, vozil je naravnost v Lemont k frančiškanom na Bresje. Nato je vozil še 12 milj in dospel v Joliet.

Vsa naša skupina se je postavila v vrste in korakala po North Cheiago St. proti farni cerkvi in novemu jednotinem domu. Tja smo bili namenjeni, da smo prisostvovali pri blagoslovitvi istega. Sicer ni bilo veliko zanimanja za nas, ampak Ohijčani smo se najbolj postavili, kajti imeli smo svojo godbo in krožke, vse je zrilo, le na nas in brez nas bi bilo zelo malo parade. Imeli smo popolnoma izognil Chicaga, vozil je naravnost v Lemont k frančiškanom na Bresje. Nato smo odšli vse v veliko farno dvorano, k zborovanju. To zborovanje je bilo eno največjih in najbolj zanimivih o katerem se bo še pisalo, kar so izvajali delegati in zastopniki. Zborovanje se je zaključilo v veliko zadovoljstvu, prisostvovali so tudi glavni uradniki KSKJ in končno smo se zborovalci slikali pred cerkvijo.

Po našem zborovanju in kosi lu sem pozdravljal še, prvič v novem domu zborujoči gl. odbor Jednote. Nato smo se odpeljali v Father Čelsnikovem avtomobilu v družbi kanonika Omaha in Rev. Demšarja proti Clevelandu, kamor smo dospeli kmalu po eni uri, v torek zjutraj. Nato pa še kdo drugi kaj več napiše. Pravfletno je bilo, tako so se izrazili naši potniki. Bog živi vse!

A. Grdina.

—Tlakovanje državne ceste Maribor-Košaki tako naglo napreduje, da bo končana pred določenim rokom. Tlak iz granitnih kock bo položen v celoti do mestne meje že v dobrih 14 dneh, potem pa še pridejo vzdolj ceste manjša dela, tako da bo vse ta odsek od mestne meje do odcepja lenarške ceste gotov konec septembra.

Če verjamete al' pa ne

Bolnik pride k svojemu zdravniku ves razajaran in kriči: "Vi ne veste nič! Kaj se pa to reče, kakor ste mi zadnjicu svetovali!"

"Kaj pa sem vam svetoval?" "Ko ste me preiskali, ste mi rekli, da je zame najboljše, če hodim s kurami spat. Takoj prvi večer sem se ravnal po vašem nasvetu. Pa mislite, da sem kaj spa! Vso noč nisem zatisnil očesa, take stvari so počenjale. Pa da bili vi zjutraj videli mojo posteljo!"

"Ko ste me preiskali, ste mi rekli, da je zame najboljše, če hodim s kurami spat. Takoj prvi večer sem se ravnal po vašem nasvetu. Pa mislite, da sem kaj spa! Vso noč nisem zatisnil očesa, take stvari so počenjale. Pa da bili vi zjutraj videli mojo posteljo!"

Newburške novice

Pri nadškofu sem bil

Kdor je močno zainteresiran za kako stvar, bo vedno o njej govoril. To je vzrok, da tudi meni uhaajo misli vedno le nazaj, naš največji načrt; na našo zidavo nove cerkev. Vzel sem načrte, ki jih je mojstrsko izdelal naš arhitekt, Mr. George Voinovich, s seboj in se napotil k nadškofu, da ali potrdi, ali pa zavrnje naše obrise, ker vse je od njega odvisno. Zelo sem bil toraj vesel, ker je vse z odobravanjem sprejel in potrdil in celo pohvalil, da ima bodoča cerkev lepo obliko.

Nova cerkev bo res lična

Že sedaj vem, da nova cerkev ne bo vsem všeč. Kdo pa more vsem ljudem ustreči. Že v prvi latinski šoli smo se naučili predgovora; "de gustibus non est disputandum." Po domači bi rekli: "vsak ima svoj okus." Vendar, pa sem gotov, da bo nova cerkev večini po volji, ker bo ob enem praktična stavba in lepa. Delana bo v rimskem slogu z enim stolpom iz katerega bodo vabili trije lepi zvonovi, obešeni po evropskem načinu, da se jih lahko kontrolira in zvoni lepo eden za drugim.

Društvo sv. Alojzija je prvo

Društvo sv. Alojzija je prvo, ki se je odzvalo našemu vabilu za zvono in je darovalo v ta name \$500.00. Tudi društvo "Zvon" je blagohoteno naznani, da bo sodelovalo z drugimi društvami v ta namen. V bližnji prihodnosti pričakujemo odziva še od rugih. Če je pa kateri človek, ki bi morda sam rad preskrbel za zvon, naj se zglaši čim prej.

Proračuni so že v delu

Pet kontraktorjev se je pričasilo, eden Slovenec, ki sedaj računa. Ker pa je to velika in važna zadeva, se jim je dalo časa do 10 avgusta, do praznika sv. Lovrenca, da 10 avgusta, morajo biti vsi proračuni v naših rokah in bodo prav na ta praznik vsi na enkrat odprt in kontrakt podpisani. Kdor bo kontrakt dobil in podpisal, ta bo moral iti na delo takoj drugi dan s toliko delaveci, da bo do predpisanega dne lahko stavbo izvršil.

Cerkveni odbor

Opozorjam na sejo celotnega cerkvenega odbora v nedeljo ob 11 v šoli. Imamo več redi za prerešetati in se pogovoriti. Zato naj bodo vsi na mestu.

Z A POTOVANJE v vašo rojstno domovino

so moderni parni French Linije vedno na vašo razpolago. Radujte se kratke in udobne vožnje via HAVRE in PARIZA.

NORMANDIE

največji svetovni parni
2. 16. in 30. avg. — 13. sept.

ILE DE FRANCE

8. n. 24. avg. — 9. sept. — 21. okt.

CHAMPLAIN

19. avg. — 6. in 25. sept. — 21. okt.

DE GRASSE

29. avg. — 19. sept. — 13. okt.

Zvez z ekspressnim vlakom od Pariza do vseh delov Evrope.

Vljudna postrežba • Famosna francoska kuhinja • Vino zastonj pri jedi

Dopeljite svoje sorodnike in prijatelje iz Evrope via French Line

Za tikete in informacije se obrnite do svojega agenta, ki vam bo najboljše postregel.

French Line

26 Public Square Cleveland, O.

Cigare je delil

No, saj veste kaj pomeni, kadar kdo vse križem cigare deli. Da, "bojs" je in imenovani so ga za Anthony. Stariši so mu Joseph Chesnik in Blanche, rojena Peskar. Za botre si je pa izbral Frank Chesnika, strica, in Sophi Peskar. Pa to še ni vse. S tem, da je mali Tonček prišel v Ameriko so češnikova mati postala "Grandma." To tudi niso mače solze in zato so čestitke na vse strani na mestu. Seveda, Peskarjevi materi to ni nič povrga, ker so že, ne samo Grandma, ampak celo Great Grandma.

Širji volkov

Mary Volk, John Volk, Edward Volk in Elizabeth Volk so bili krščeni na isti dan. Rojeni so seveda bili od leta 1929 naprej. Družina Volk je prišla od nekod drugod na 82. cesto, kjer so si nabrali svoj dom in kjer misljijo stanovati v bodoče. Volkovim kljčemo, dobrodošli.

Tudi pri Anton Grossu ml. se je pojavil neki Tonček Kenneth, katerega sta prinesla h krstu Frank Gross, stric in pa teta Christine Nose. Pri Rudolf Mišmašovih se je pa vdomačila mama Mary Anne. William Perko in Anna Perko sta bili priči pri krstu. Nekaj napredka je še. Naj bi bili ti malii vsi v srečo in vsele svojim starišem.

Prav gotovo ne vemo kaj bo

Že dalj časa nas martra misel, kaj bodo začeli naši stopničarji. Veste, to so tisti farani, ki pridejo vsako nedeljo na stopnice k maši in tam držijo za žive in mrtve svoj klobuk mesto molitvene knjižice. V novi cerkvici pa ne bo stopnic tako pripravnih, da bi mogli stati in sedeti na njih. Na vsak način se bodo morali navaditi sedeti v klopih.

Mi bi jim svetovali, da se v tem doma malo vadijo. Vzemite klop — vsaka klop zadostuje. Stopničko trdo k nej, tako, da je klop zada. Potem pa se vadite sedati in ustajati. V partedin, ali vsaj mesecih, se boste prav lahko usedli na klop, če boste imeli redno vsak dan pol ure vaje.

Veliko cerkva sem videl

Bil sem po svetovno poznanih katedralah, v Rimu, na Nemškem, v Londonu in prejšnji Avstriji, na Dunaju. V Parizu sem videl slavno Notre Dame in še druge, videl sem katedralo v Ljubljani in ko sem pred leti spremil škofa Jegliča in poznejše nadškofa Rožmana po Ameriki sem videl krasne ameriške katedrale in druge cerkve; pa nobena izmed njih v krasoti ne presegla krasno katedralo v Toledo, Ohio. Kdor hoče videti svetovni kras, naj se pelje v Toledo, Ohio, in poišče in pogleda to močno, veliko in veličastno stavbo, če ima kak čut krasote, bo ostromel in rekel: "to so nebesa!"

So večji cerkve po svetu, kot je ta, toda krasnejše in mogočnejše je nisem videl. Evropske katedrale so temne, velikokrat nepolikiane, nekak mrtev vtis naredijo, dasi so zelo mogočne gradbe in občudovanja vredne. Velikanske cerkve, kot je newyorka, štvpavlska in ona v St. Louisu, naredijo mogočen vtis na človeka. Toda tako lepa ni nobena, kot ta v Toledo. Na stotočne ljudi vsake vere pride vsako leto občudovati to hišo božjo, ki stane miljone.

Parada pa taka

Veliko naših ljudi se pripravlja za nedeljo (jutri), da se udeležijo velikanske parade, ki ima počastiti kulturne vrtove. Če bo vreme ugodno, bo tudi parada nekaj, kar se že dolgo ni video v tem mestu. Mene meče misel, da bi si zagotovil prostor nekje vrhu Knausove dvorane odkoder bi videl vse razne barve in mode različnih narodnih noš, ki se bodo pokazale v paradi. Hvadnik pa je, ker sploh neverm, če bo parada šla po St. Clairu. Če ne bo drugače bom zlezel na drevo v

parku, kot nekdaj Zahej, ko je hotel videti Kristusa.

Baragova zveza

Zadnji pondeljek se je vršila seja Baragove zveze v Jolietu. Lepo število laikov poleg kakih 20 duhovnikov se je udeleno letno seje. Nad vse zanimivo, je bilo pripravljeno Father Francis Jagra iz Minneapolisa, Minn., kateri je bil komaj tri meseca nazaj na smrt bolan radi raka na nebesu, v nosu in grlu. Že so imeli vse določeno, kdo bo opravil pogrebno mašo in kje ga bodo pokopali. Čisto je bil oslabel, ker ni mogel več uživati niti vode. Priporočil se je škof Baрагu in čez par ur nato vstal iz postelje, se oblekel in vselel na svoji avto ter se peljal domov, ozdravljen od raka. Od takrat so ga zdravniki na minnesotski univerzi že parkrat pregledali in ugotovili, da je rak popolnoma ozdravljen. Zdravniki pravijo, da nikakor ne morejo dognati, kako je bilo mogoče to hudo in v tem stanju neozdravljivo bolezen, tako naglo ozdraviti. Da po človeško gorovjeno, in narančnim potom je to nemogoče. Toda Bogu ni nič nemogoče. Ali je Jezus ozdravil hipno in brez vsakih zdravilnih sredstev, številne gobe? Ali ni Božji sin resel mrvoudnemu, ki je bil bolan že dolgo vrsto let: "ustani! vzemi svojo posteljo in pojdi na svoj dom." In človek, ki se že leta ni mogel ganiti iz postelje, je vstal in šel na svoj dom? Da. Po človeško gorovjeno, kaj takega ni mogoče. Bogu pa je vse mogoče. In Bog se ozira na priprošnjo svojih svetnikov. Baraga pa je svetnik.

Baraga ni še proglašen

Da bo škof Baraga proglašen za svetnika, zato je treba preiskave in takozvanega procesa. To nekaj stane, da se pošlje človeku, kateri bo po navodilu sv. Cerkve preiskal vse Baragove spise, kateri tudi njegovo življenje. Zato je ustanovala Baragova zveza, katera bo nabirala prispevke v ta namen. Društvo plačajo od sedaj naprej po \$5.00 na leto članarine. Posamezniki pa po \$1.00 na leto. To članarino lahko posljejo finančnemu tajniku, Rev. M. J. Hiti, 520 W. 10th St., Waukegan, Ill. ali pa jih izročite nam, da jih pošljemo.

Take so te ženske

"Ali si pripravljena, če bi slučajno mož pripeljal nekaj svojih prijateljev na večerjo?" je pravila gospodinja kuharica. "Da. Moj kovčeg je že zapokan," je odgovorila brihtna kuharica. Saj pravim, take so ženske. Pa vendar je rekel Bog, da človeku ni dobro biti samemu in s tem se strinja še dandanes večina ljudi.

Pravih prijateljev je malo

"Zakaj ne greš ven se poigrati s svojimi prijatelji?" je vprašala mati svojega sinčka. "Samo enga prijatelja imam, pa še ta je moj sovražnik," se je odrezal mlad začetek moža. Res pravih prijateljev je malo. Pravi prijatelj je le tisti, ki stoji ob svojih strani tudi takrat, ko se tebi slabobo godi. Po navadi je res, kar pravi rek: "Smejam se in svet se smeje s teboj. Jokaj, pa boš jokal sam." Zato ne jokaj, če tudi je včasih hudo. Vse prav bo le v nebesih.

Današnji svet

"Pri nas imamo pa nekaj, kar vi nimate. Novega bebija imamo, "je moško dejal Lojzek."

"To ni nič. Mi imamo pa noge atej," se je odrezal sosedov Janko. V Ameriki — in nekaj drugje — gre tako, da otroci ene in iste družine ne vedo, ali so bratje in sestre, ali pa so samo bratraci in sestrički, nekaj, kar se že dolgo ni video v tem mestu. Mene meče misel, da bi si zagotovil prostor nekje vrhu Knausove dvorane odkoder bi videl vse razne barve in mode različnih narodnih noš, ki se bodo pokazale v paradi. Hvadnik pa je, ker sploh neverm, če bo parada šla po St. Clairu. Če ne bo drugače bom zlezel na drevo v

najbolje kot je mogoče živeti na tem svetu in ni potreba "novih atejov," dokler sta mož in žena oba živa. Po dva in po tri "afeji" v eni družini je pasje, pa če tudi je moderno.

Novice iz Jutrovega

Že večkrat sem čital v našem priljubljenem listu Ameriški Domovini, da vsak, ki oglaša v tem listu, ima gotovo uspeh. Gotovo so se o te mprečili v nedeljo, ko so imele naše ženice ali boljše rečeno Gospodinjski klub SDD na Prince Ave. balincarsko tekmo in oglaševano v tem listu in sicer, kar na tri načine: ena je oglašala za ob eni uri, druga za ob pol dveh in tretja za ob dveh. Ljudje so začeli prihajati že ob eni uri. Končno je vendar spravil skupaj te naše ženice, naš marljivi delavec Gašper Segulin, da so začele ob dveh.

Gotovo se ženske bolj hitro pripravijo za metlo prijeti, ker so bolj vajene, kot pa za balinat. No, povezale so si glave z rutami, ena stranka je imela plave in druga pa rdeče. Tako je Gašper samo kričal, ko jim je meril "punte," rdeča — plava in takso se razumeli. Tekma se je končala pozno popoldne in zmagovalka je bila Rose Vatovec iz Prince Ave. in druga pa Amelija Silbert iz Reno Ave. Ljudje so prihajali iz vseh štirih delov mesta, da je izgledalo kot v svetovni vojni v Karpatih. Z eno besedo rečeno ljudi kot listja in rade.

Opazili smo tudi časnikarske zastopnike s foto aparati, ki so jemali slike, ko so naše ženske balinale. Samo to ne vem, če so tudi ti imeli tak naprav, kot Jaka, ko je jemal slike lovecev tam po pensilvanskih gozdovih. Torej ne vem, ali je bil tak naprav, da bo pokazal kako so balinale, torej ženske pazite v listih na sliki.

Veliko zanimanje je vladalo za to stvar. Opazil sem tudi osebe iz naselbin, ki jih ni bilo pri nas že leto in dan in vse je bilo veselo. Po končanem balincuju smo se podali v spodnje prostore, kjer seveda pijače in jedili ni manjkalo in tudi petja, tako da smo se šele pozno v noč pomirili.

Pravilno je zapisal zadnji teden uredniček v tem listu, da nekaj let nazaj ženske niso niti več dele o takih športih, a sedaj se zna pa že vse tako špičit. Jaz se še sam spominjam in sem sam videl kako so ženske nosile premog v vrečah in tudi boste so hodili in kaj je pa danes? Ni samo vse umetno in da je vse pripravljeno.

On poljubi njena usta, a nato obe roki ter se zagleda zaviljeno v njen lep obraz.

— Ti si torej popolnoma odločena, Vera, — reče on.

— Ali ne misliš na najinega, na svojega očeta?

Okrog ust se ji pojavi žalostna poteka.

— Misliš sem na njega, Vladimir — reče tiho — toda vendar sem sklenila pobegniti.

— A kaj bo storil car, ko bo zvedel, da si ga prekanila? — jo je vprašal Vladimir dalje.

— Besen bo seveda — odvrne Vera.

Toda konečno se bo moral potolažiti z misljijo, da sem storila to, kar sem hotel in da nisem postala soproga nemškega princa.

Naposlед vendar ne bo nudil svetu redkega prizora, da bi poslal na morišče člena svoje lastne carske obitelji.

Toda najbrže naju je ne bo takoj skrbno iskal.

Mlada deklica se nasloni na njegovo ramo ter ga pogleda s svojimi velikimi očmi.

On jo poljubi.

To ni bil poljub, kakor se sicer poljubljava bratje in sestre. Bil je poljub, kakor ljubljeni poljublja svojo izvoljenko.

Njuno ljubezen ni mogla zmanjšati niti misel, da je veliki knez Konstantin njun skuški oče.

To reje, ker je Ančka še dekleta, sem si jaz misli, da ni potrebno, da bi vsak vedel za njene posle in je bila opravljena z mojim trudem, Ančka, ti se pa tega zavedaj in spominjam. Končno najlepša hvala vsem skupaj, ki ste nas obiskali ta dan. Vas povznam.

Anton Vatovec.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

